

UITNODIGING

Zondag 24 november
Nationale Hannie Schaft
Herdenking

Locatie:

PHIL Haarlem

Lange Begijnestraat 11, Haarlem

Aanvang: 13.00 uur, inloop vanaf 12.30 uur

Toegang: gratis zonder reservering

GASTSPREKER

Nina Siegal

Auteur en New York Times
journalist

Nationale Hannie Schaft Stichting

Voorzitter Jeroen Pliester overleden

Deze zomer hebben we van onze illustere voorzitter, sympathieke collega, een fijn en maatschappelijk betrokken mens en goede vriend Jeroen Pliester afscheid moeten nemen. Ondanks Jeroens positivisme en wilskracht heeft hij de oneerlijke strijd tegen een vreselijke ziekte afgelopen augustus moeten opgeven. We zullen hem en zijn bezielde leiding missen; de Nationale Hannie Schaft Stichting heeft haar bevlogen en inspirerende voorzitter verloren.

Jeroen was sinds 6 februari 2012 bestuurslid van de Nationale Hannie Schaft Stichting. In september van datzelfde jaar werd Jeroen voorzitter. Zijn voorzitterschap over de afgelopen twaalf jaar liet zich kenmerken door een bijzonder grote toewijding aan het gedachtengoed van Hannie Schaft en haar medeverzetsstrijders en vriendinnen, de zussen Truus en Freddie Oversteegen. Zijn vele gesprekken met Truus en Freddie vormden een

blijvende bron van inspiratie voor Jeroens inzet en activiteiten van de Stichting. Dankzij Jeroens inspanningen ontvingen Truus en Freddie in 2014 het Mobilisatie-Oorlogskruis uit handen van toenmalig Minister-President Mark Rutte. Een prachtige officiële erkenning van hun gewapende verzetswerk, zij het dat de meeste mannelijke verzetsstrijders al meer dan een halve eeuw eerder die officiële erkenning kregen. Onder leiding van Jeroen heeft de Stichting vele andere hoogtepunten gekend. Zo was het in 2020 100 jaar geleden dat Hannie Schaft werd geboren. Een gebeurtenis die ondanks de toen heersende COVID-19-pandemie op passende wijze kon worden herdacht. Het idee van Jeroen om 100 KLM-stewardessen – die op dat moment hun werk niet konden doen – in het Haarlemse Kenau-park met zijn allen het getal 100 te laten vormen en dit vanuit de lucht te filmen, illustreerde zijn creativiteit. Deze unieke actie vormde een mooi gebaar naar de jarige Hannie.

Een ander hoogtepunt is de productie van de documentaire ‘hoe Hannie ben jij?’ van filmmaakster Deborah van Dam. ‘hoe Hannie ben jij?’ houdt het belang van opkomen tegen onrecht voor aan jongere generaties. Na de prachtige première in het stijlvolle Amsterdamse Tuschinski Theater heeft de documentaire diverse internationale prijzen en nominaties in de wacht gesleept. Met de bijbehorende lesmodule is ‘hoe Hannie ben jij?’ tot op de dag van vandaag een inspirerende bron voor leerlingen tussen 10 en 14 jaar van de zogenoemde Vreedzame scholen. Deze lesmodule is nu ook beschikbaar voor alle Nederlandse scholen.

Een jaarlijks hoogtepunt van de Stichting is sinds de oprichting in 1996 de Nationale Hannie Schaft Herdenking met de Hannie Schaftlezing als centraal element. De vele sprekers die Jeroen door de jaren heen bereid wist te vinden de lezing te verzorgen, spraken ieder jaar weer indruk-

wekkende woorden in de geest van het gedachtengoed van Hannie, Truus en Freddie. Toen het houden van de herdenkingsbijeenkomst in 2020 als gevolg van COVID onmogelijk leek, leidde de creativiteit en volharding van Jeroen ertoe dat de herdenking door de noodzakelijke inzet van beeld en geluid mooier en indrukwekkender werd dan ooit tevoren. Daarbij maakte zeker ook de lezing van vicepremier Kajsa Ollongren in de bijna lege Haarlemse Grote of St. Bavokerk veel indruk. De NPO zond de bijeenkomst uit op de nationale tv. Sindsdien zendt de regionale omroep NH Media de herdenking elk jaar op haar kanaal uit. Jeroen heeft zich hier bijzonder sterk voor ingezet. Het afgelopen jaar trok de uitzending van de herdenking 141 duizend kijkers.

Jeroen kampte al enige tijd met gezondheidsklachten. Na een ogenschijnlijk herstel vorig jaar, keerde de ziekte dit voorjaar keihard terug. Jeroen bleef positief en ging de strijd aan met de grote wilskracht die hij bezat. Jeroen zat ook nog vol plannen en ideeën; zijn leven was, nee, kon nog niet voorbij zijn. Hij stond immers nog midden in het leven. Daarbij was Jeroen bij de Stichting al bezig met de herdenking van 2025 in de Grote of St. Bavokerk; die zou hij gewoon meemaken! Hij heeft er ook alles aan gedaan om zijn ziekte te overwinnen, maar deze oneerlijke strijd kon hij niet winnen. Op zondag 11 augustus jl. overleed hij in Amsterdam op 58-jarige leeftijd.

Naast een uitstekende voorzitter met een heldere visie, was Jeroen een sympathieke collega, een fijn en maatschappelijk betrokken mens en een goede vriend. We zullen hem en zijn bezielde leiding dan ook missen. Ongelofelijk wat hij in die 12 jaar voor de Stichting heeft gedaan en betekend. En wat hij allemaal voor anderen heeft geregeld. Heel erg Hannie! En we waren nog lang niet klaar. Gelukkig weten we wat hem voor ogen stond. Toch zal het nooit meer hetzelfde zijn zonder Jeroen.

De Eerebegraafplaats in boekvorm

George ten Hoope heeft een prachtig boek geschreven over de Eerebegraafplaats Bloemendaal, waar Hannie Schaft begraven is. Ruim drie decennia was hij hiervan de beheerder. Zijn boek bevat de ontstaansgeschiedenis, veel interessante wetenswaardigheden, mooie anekdotes en persoonlijke verhalen. Het is ook bijzonder fraai geïllustreerd.

Bij de Stichting is George ten Hoope (1950) al jarenlang een bekend gezicht. Zo was hij in feite 'chef-protocol' bij de jaarlijkse kranslegging op de Eerebegraafplaats op elke laatste zondag in november. Daarbij ontving hij familieleden van de familie Schaft, een delegatie van B&W van de gemeente Bloemendaal, enkele bestuursleden en andere geïnteresseerden altijd hartelijk. Vervolgens begeleidde hij allen naar het graf van Hannie Schaft voor de ceremoniële kranslegging. Daarbij had Ten Hoope eerder de vlag half stok gehangen. George ten Hoope was van jongs-af-aan vertrouwd met de Eerebegraafplaats. Hij werd in de beheerderswoning geboren en bracht hier een groot deel van zijn jeugd door. Zijn vader was namelijk nauw betrokken bij de opgravingen van enkele honderden verzetsstrijders in de Bloemendaalse duinen. Deze verzetsstrijders waren aldaar gefusilleerd of elders door de nazi's doodgeschoten, zoals op de Haarlemse Jan Gijzen-

kade, aan de Dreef en in de Apollolaan in Amsterdam. Vervolgens begroef de Amsterdamse begrafenisondernemer Johannes Bleekemolen de levenloze lichamen in de duinen.

Vrijwel direct na de bevrijding startte de zoektocht naar de begraven verzetslieden. Op 25 mei werd het eerste massagraf ontdekt. Ten Hoope sr. was degene die Hannie Schaft heeft opgegraven op 1 juni 1945. Zij lag alleen in een graf. Dat was gevonden op aanwijzing van de Duitse rechercheur Mattheus Schmitz en Bleekemolen. De begrafenisondernemer, die flink had verdiend aan zijn werk voor de bezetters, had nauwkeurig bijgehouden waar hij verzetsstrijders had begraven. Daarnaast was Schmitz bij de executie van Hannie Schaft geweest. Daarbij had Schmitz haar weliswaar willen doodschieten, maar de Nederlandse SD-agent Maarten Kuiper lost uiteindelijk het fatale schot. Schmitz schoot als eerste, maar dat schot ketste af, waarop Kuiper vuurde.

Na de beëindiging van de opgravingen van de in totaal 422 gevonden slachtoffers hielp zijn vader vanaf het najaar 1945 mee bij de bouw van de Eerebegraafplaats en de bijbehorende beheerderswoning. Koningin Wilhelmina opende de begraafplaats op 27 november 1945 met de bijzetting van Hannie Schaft. Zij is de enige vrouw die hier begraven is; de overige 371 slachtoffers zijn allen man. Hoewel met de herbegravenis van Hannie Schaft de begraafplaats officieel was geopend, duurde het tot 1953 voordat alle bouwwerkzaamheden waren afgerond.

Ten Hoope sr. bleef tot 1971 als beheerder aan deze bijzondere plek verbonden. De nauwe verbondenheid vormde daarmee voor zijn zoon tegelijkertijd een rijke informatiebron over de ontstaansgeschiedenis en de eerste decennia van de Eerebegraafplaats. George ten Hoope heeft alles helder en gestructureerd in zijn boek verwerkt. Ook de periode na 1971 tot heden heeft hij goed gedocumenteerd beschreven. In 1986 trad hij in de voetsporen van zijn vader. Later verhuisde hij ook naar de beheerderswoning op de begraafplaats. De woning die hij zo goed kende uit zijn jeugd.

In zeven decennia op en rond de Eerebegraafplaats heeft Ten Hoope veel meegemaakt, zoals de jaarlijkse 4 mei-Herdenking en bezoeken van schoolklassen, Nederlandse en buitenlandse (oud-)militairen, leden van de Vereniging van Ex-Politieke Gevangenen, oud-BN-ers als Godfried Bomans, Toon Hermans en Joseph Luns en natuurlijk veel familieleden en oud-vrienden van verzetsstrijders. Onder die laatsten waren Truus en Freddie Oversteegen. Ten Hoope kende hen goed. In een van de laatste jaren van Ten Hoopes beheerderschap kwam de crew van Soldaat van Oranje de Musical voorbij. Het bezoek aan deze bijzonder plek in de duinen maakte diepe indruk op hen.

De vader van George heeft hem verteld wat de precieze locatie van het tijdelijke graf van Hannie Schaft was. Zijn vader liet hem daarbij beloven de precieze locatie nooit prijs te geven, om te voorkomen dat het een bedevaart plek zou worden. Toch heeft Ten Hoope de locatie op schrift gezet en dit in een verzegelde envelop gedaan, die na zijn dood naar het Noord-Hollands Archief gaat. Na 25 jaar mag de envelop worden geopend.

Na 33 jaar aaneengesloten het beheer te hebben gevoerd, ging George ten Hoope op 19 december 2019 op 69-jarige leeftijd met pensioen. Tijdens de afscheidsreceptie ontving hij uit handen van de toenmalige burgemeester van Bloemendaal, Elbert Roest, een Koninklijke onderscheiding; onze Koning benoemde George tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. De onderscheiding past geheel bij zijn bijzonder grote betrokkenheid bij de Eerebegraafplaats en de verzetshelden die daar rusten. Zijn prachtige boek is een uiting hiervan. Ook is George ten Hoope nog altijd vaste bezoeker van de Herdenking van Hannie Schaft op de laatste zondag van november.

George ten Hoope De Eerebegraafplaats Bloemendaal

144 blz.

20 x 27 cm

kleurrijk geïllustreerd

hard gebonden

ISBN 978 90 8258 938 2

€ 19,95

Waarde donateurs

Net zoals voor velen van u, heeft het overlijden deze zomer van onze voorzitter Jeroen Pliester mij enorm aangegrepen. Binnen het bestuur hebben wij meer dan 10 jaar intensief samengewerkt. Wat een leuke en dierbare herinneringen. Wat hebben we gelachen en wat was Jeroen een bevlogen en inspirerende voorzitter. En wat hebben we als bestuur in al die jaren veel voor elkaar gekregen. Zeker ook dankzij jullie steun, waarde donateurs! Het zal niet makkelijk zijn zonder Jeroen, maar we zullen doorgaan. Doorgaan met strijden voor alles waar Hannie voor stond. Daar hebben we jullie steun weer hard voor nodig.

Uw kunt u donaties wederom overmaken op bankrekeningnummer NL39INGB0676112501 t.n.v. de Nationale Hannie Schaft Stichting. Of u kunt natuurlijk gebruikmaken van onderstaande QR-code. Vanwege onze ANBI status, kunt u periodieke giften aan de Stichting zonder drempel aftrekken van de inkomstenbelasting.

Het heeft even geduurd, maar wij hebben de formulieren voor deze periodieke giften inmiddels gereed. Zoals altijd rekenen wij op uw steun.

Met vriendelijke groet,
Ivo Kuipers – penningmeester

Hannie Schaft cel in de Koepel van Haarlem: inspiratie gezocht

De indrukwekkende Koepel te Haarlem, rijksmonument en voormalige gevangenis, is tegenwoordig een multifunctioneel centrum waar cultuur, onderwijs en bedrijfsleven bij elkaar komen. Het is mogelijk om er te werken, kantoor te houden, te vergaderen en events te organiseren.

Na haar arrestatie op 21 maart 1945 heeft Hannie kort gevangen gezeten in het naastgelegen huis van bewaring. Als eerbetoon aan Hannie heeft de Koepel daarom sinds 2022 één van de cellen aan haar gewijd. In de cel bevindt zich een bescheiden tentoonstelling met informatieborden

en foto's. In de nieuwsbrief van najaar 2022 hebben wij daaraan een artikel gewijd.

Samen met de Koepel wil de Nationale Hannie Schaft Stichting zich inspannen om de cel een grotere impact te laten hebben. Daarvoor willen we een beroep doen op de creativiteit en inspiratie van de lezers van onze nieuwsbrief. Heeft u goede ideeën om deze cel beter, leerzamer en indrukwekkender te maken? Laat ons dat weten! Stuur uw ideeën naar info@hannieschaft.nl. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw hulp.

**Gemeente
Haarlem**

**het
Cultuurfonds**

Colofon

Nationale Hannie Schaft Stichting

Opgericht 3 juni 1996

Bewust worden door herdenken

Hannie Schaft – 'het meisje met het rode haar' – kwam in verzet tegen onderdrukking van anderen. Ze was een van de weinige vrouwelijke leden van het gewapend verzet en gaf op jonge leeftijd haar leven voor de vrijheid. Zij is een blijvende inspiratiebron voor allen die opkomen voor de vrijheid en strijden tegen onrecht, fascisme en racisme. Vrijheid is nooit vanzelfsprekend. Het is de verantwoordelijkheid van ons allen om in verzet te komen tegen wie de vrijheid ondermijnt en mensen wil uitsluiten.

De Nationale Hannie Schaft Stichting wil de strijd van Hannie Schaft herdenken en bewustwording bij nieuwe generaties stimuleren. De stichting organiseert jaarlijks de Nationale Hannie Schaft Herdenking en de Hannie Schaftlezing.

Dank

De Stichting wordt financieel gesteund door:

- Gemeente Haarlem
- Vfonds
- Cultuurfonds

Samenwerking met

- Landelijk Steunpunt Gastprekers WO II
- COVVS

Foto Nina Siegal

Stuart Acker Holt

Comité van Aanbeveling

- Job Cohen
- Jan Kamminga
- Joost Röselaers
- Bernt Schneiders
- Mirjam Sterk
- Sanne Vogel
- Paul Witteman

Financiële bijdragen

IBAN NL39 ING 0676 1125 01 t.n.v. Nationale Hannie Schaft Stichting Haarlem of scan de QR code
De Nationale Hannie Schaft Stichting heeft een ANBI status.

Bestuur

Hans Bakker, secretaris en waarnemend voorzitter
Ivo Kuipers, penningmeester
Ron Hogenboom
Brigitte Odett
Charlotte Schot
Anne Visschedijk

Secretariaat

Nationale Hannie Schaft Stichting
Postbus 3178, 2001 DD Haarlem
info@hannieschaft.nl

Website

www.hannieschaft.nl

Social media

Instagram: nationalehannieschaftstichting
Facebook: @hannieschaftherdenking
X: National Hannie Schaft Foundation
Linkedin: company/nationale-hannie-schaft-stichting

Algemene Verordening Gegevensbescherming

In het kader van de AVG worden uw persoonsgegevens alleen gebruikt voor de verspreiding van de Nieuwsbrieven van de Nationale Hannie Schaft Stichting. Uw gegevens worden niet ingezet voor andere doeleinden dan wel ter beschikking gesteld aan derden.